

bestemmelse ved enhver Forandring deri. At det, der her tales om, naturligtvis er en Lov for Kongeriget, følger jo deraf, at vi her forhandle Kongerigets særlige Forfatning; men at hele Forandringen dog alligevel ikke kan indtræde uden ved en Bestemmelse, tagen af Fællesstaten, er jo en Selvefølge. Fællesstaten og Særstaten maa enes om enhver af disse Forandringer; men her i Kongerigets Forfatning skulle vi kun fassatte, hvorledes Forandringen kan indtræde for Kongerigets særlige Vedkommende. Der kunde forøvrigt, naar man vil gaae ind paa at sige, at Bestemmelserne i denne Paragraph kunne forandres ved Lov, være Anledning til, enten her eller hvor der tales om foreløbige Love, at sige, at det ikke kan skee ved foreløbig Lov; det er en organisk Lov, der ikke bør være Gjenstand for foreløbige Love; og at udtale det vilde maaskee ikke være saa ganske overflødig; men det beroer imidlertid paa, hvorledes man i det Hele vil stille sig med Hensyn til, hvad der kan skee ved foreløbige Love.

Ordføreren: Ved den sidste ærede Lærs Fremstilling af Sagen troer jeg, at den har gjort et saadant Stridt fremad, at det vil være passende paa Fleertallets Begne at omtale denne hans Fremstilling. Han har paa en meget fuldstændig Maade udviklet den Anskuelse, som Fleertallet jo ogsaa har gjort gjældende; han har vist, at den saakaldte forderative Form var, om ikke den ønskeligste som Endemaal, saa dog et nødvendigt Gjennemgangsled, der ogsaa jævnlige under lignende Omstændigheder har været forsøgt. Jeg skal ikke gaae ind paa at undersøge, hvorvidt den er et ønskeligt Endemaal eller ikke. Det er nok for mig at have hørt en saa fuldstændig og, som det forekommer mig, klar Fremstilling af de nuværende Forhold som den, der er givende af det ærede Medlem til Begrundelse for, at det for Dieblisset er et nyttigt, ja nødvendigt Gjennemgangsled. Han har udtalt, at Væsen er ny og har sjelden været betraadt; den er jo især, om ikke ganske ny, saa dog sjældnere betraadt, derved, at det er en Gjenindtræbelse i et Monarchie, der længe har bestaaet, der ved ulykkelige Begivenheder har været sønderrevet og sønderdeelt i ganske faa

Åar, og hvor Monarken i Geelstaten saavel som i hver enkelt Statsdeel ved den nye Forfatning vil indtræde med den samme fulde monarchiske Myndighed, som han har udøvet før, naar man fratager, at den er udviklet i en højere Potens ved de constitutionelle Former, der ere underlagte den. Jeg betragter nemlig bestandigt den Monark, der har fundet et Middel til med Sikkerhed at kjende sit Folks Villie, for højere stillet og stærkere støttet end den, der, saa at sige, i sit eget Indre skal søge denne fælles Mening, disse fælles Duffer, denne Statsfornuft. Men i det Dieblis, det ærede Medlem har lagt sig det alvorligt paa Sinde, forekommer det mig ogsaa, at han maa være mindre angstelig for Savnet af et positivt Organ, der kan dømme mellem de forskellige Statsdele. Han henpegede til, at i Holland var det Kongen, som gjorde det; men lægger det ærede Medlem ikke Mærke til, at her i Landet, under den Forfatning, som her er bebudet, kan egentlig ingen Lovgivningsconflict indtræde uden Kongens Villie; thi kun med Kongens Indvømmelse, med Kongens Tilfagn kan en Beslutning blive til Lov, og det maatte altsaa være Kongen, der kom i Conflict med sig selv. Nu vil man sige mig: ja, men Kongemagten vil ikke i ethvert Tilfælde kunne stille sig imod den folkelige Magt, som optræder imod den; men dertil svarer jeg, at, dersom man mener det om Fællesrepræsentationen, saa vil jeg til en vis Grad indrømme det, og dog kun, forsaavidt store Misgreb ere begaaede af Fællesstaten. Dersom Fællesstaten har indladt sig paa vidtløftige, saa omfattende Foretagender, at Kræften til at bære disse Foretagender savnes, da vilde et Monarchie kunne komme til at blive begravet, saaledes som det franske Jullimonarchie ligger begravet under Parises Befæstning. Under saadanne Perioder kunde det skee, men ogsaa kun i Fællesstaten; thi der, hvor Kongemagten i den enkelte Landsdeel kom i en saadan Conflict med denne Landsdeels Repræsentation, at denne ikke i sine særlige Anliggender vilde bøje sig for Kongemagten, der havde Kongemagten Tilhold i Fællesforfatningen og i de andre Landsdele. Herved er een af de store Vanffeligheder overvundet, og dog